

TENTLABS CD-SPELER

Een product uit een onverwachte hoek

Een vreemde eend in de vijver en wel een DIY-speler, met andere woorden een speler die je zelf in elkaar mag zetten. Dat is niet de eerste gedachte die bij mij opkomt als ik zelf een cd-speler denk aan te schaffen, maar de werkelijkheid ligt ook een stukje genuanceerder dan het hier lijkt. Tentlabs is een bedrijf dat werkt met modules en die modules zijn relatief simpel aan elkaar te breien tot een complete speler.

Een fraai stukje werk was mijn eerste indruk toen de speler in mijn luister-ruimte werd neergezet door Guido Tent himself, het brein achter de firma. Dus maar gelijk gevraagd hoe een full time hooggewaardeerde ingenieur met een vaste aanstelling bij een van de grootste elektronica concerns van de wereld het in zijn hoofd haalde om voor zichzelf te beginnen. Nu daar was maar een woord voor en dat was echte liefde. Bij Philips was Guido Tent sinds jaar en dag betrokken bij een aantal ontwikkelingen die ik hier kort even de revue laat passeren om een indruk te geven van wat Tentlabs voor een bedrijf is en wat er aan technische knowhow achter zit. Guido studeerde aan de HTS te Eindhoven en studeerde af op de lineariteit van triodes bij de Jong Systems. Daarna

heeft hij daar nog kort gewerkt om over te stappen naar Philips. De eerste 5 jaar bij Semiconductors en daarna in de ontwikkeling van dvd-recorders eerst de AV recorders en vervolgens de PC drives. Een laatste stap was nog zijn inzet bij de vervolmaking van de eerste generatie Blue Ray. Toen steeg de hormoonpiek naar een onacceptabel niveau en was er eigenlijk nog maar een enorme drang: een eigen bedrijf als de enige echte grote liefde en zo werd Tentlabs geboren.

Tent Labs

Tent labs is een bedrijf dat in de eerste plaats bezig is met het ontwikkelen van modules die makkelijk te implementeren zijn in bestaande systemen. Ik denk daarbij natuurlijk vooral aan zaken als klok-circuits en discrete voedingsregelaars.

Maar ook worden in het Lab in Eindhoven cd-spelers gemodificeerd. Voor de toekomst staan er zaken als biasboards en hoogspanningsregelaars voor buizenversterkers op het programma, maar het product wat hier in de picture staat is deze cd-speler die eigenlijk uit een aantal modules bestaat. Het fraaiste onderdeel wat gelijk mijn aandacht trok wil ik jullie hier niet onthouden, namelijk een buizenuitganstrap compleet met buizen-gelijkrichter. Als ik zo iets zie verdwijnt gelijk ieder vooroordeel en denk ik gelijk deze man weet waar hij het over heeft.

De speler

Wat er binnenkwam op de tweede etage was een directe uitnodiging om aan te schuiven in de grote set. Alles zag er piccobello uit. Een kort rondje over het plexiglas. Het eerste dat opvalt is de drive en die stamt natuurlijk van Philips, een keuze waar ik trouwens wel achter kan staan. Het is en blijft, in mijn bescheiden opinie, een van de beter klinkende loopwerken en dan bedoel ik vooral een speler die gemak en ruimte koppelt aan een zeker mate van natuurlijkheid. Vooral dat laatste is een eigenschap wat niet ieder loopwerk is mee- **NEXT**

gegeven. Deze speler ligt in een zware metalen behuizing en vormt zo een goede basis voor een serieuze overdracht. Gescheiden stabilisatoren voeden apart de logica en het servogedeelte. Alle mogelijke aandacht wordt hier besteed aan het voorkomen van jitter en dat is een kreet die in alle ontwerpstappen van de speler naar voren blijft komen.

Goed, dan volgt de converter met daarop twee dacs van Burr Brown van het type PCM 1704K. En dan komt een van de ontwerpprincipes waar deze speler zwaar op leunt: deze dac wordt hier niet in de traditionele oversampling mode gebruikt. Dat betekent dat het hier gewoon om 16 bits gaat die niet worden oversampled naar een veel hogere bitrate. Ikzelf weet nog niet of dit alleen maar slecht is want op die manier zijn ook zeer indrukwekkende resultaten te behalen, maar ik weet uit ervaring heel zeker dat spelers gebouwd rond dit principe heel erg goed kunnen klinken en het spreken-de voorbeeld hiervan is 47 Labs en de onlangs geteste speler. Versmeringen in het tijdsdomein zijn redelijk voor de hand liggend bij steeds verder gevoerde oversampling, dus een totaal weglaten biedt op zijn minst een theoretisch voordeel. Tentlabs gaat hierin weer steeds verder. Door de lagere conversieklok frequentie hebben de dac's veel minder werk. Dit heeft weer als gevolg dat er ook hier minder fouten voor de hand liggen wat zich weer uit in minder distorsie. De volgende stap is dan de in huis ontwikkel-

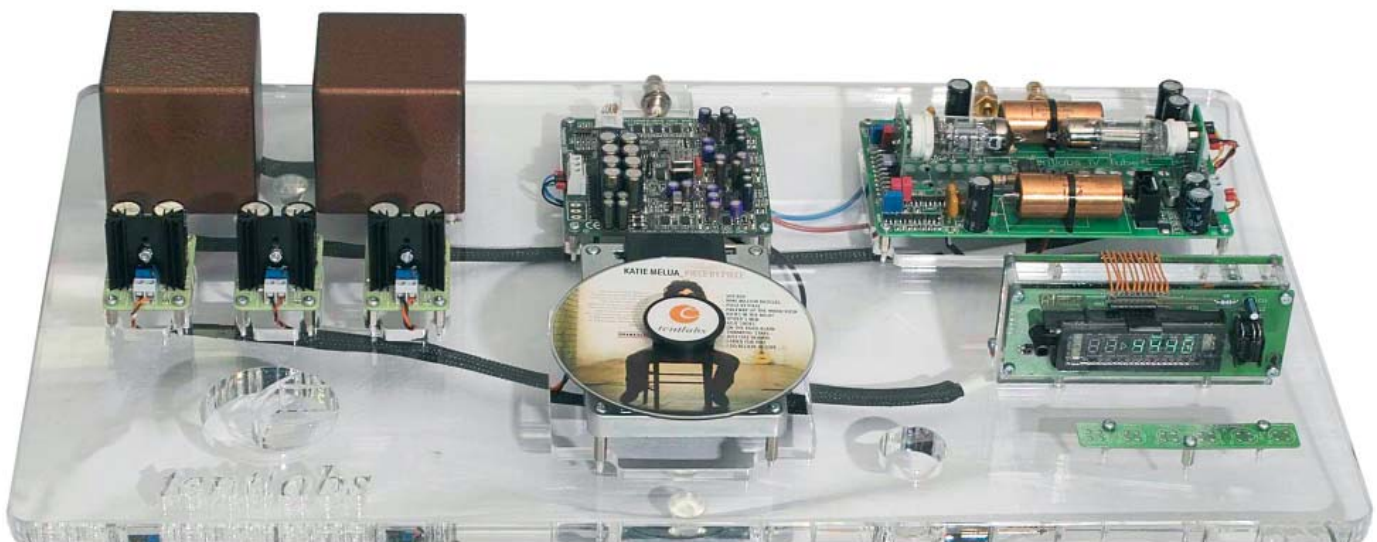
de klok die ook in zeer dure spelers van 25.000 euro wordt toegepast. Dat had ik namelijk nog niet verteld, de Eindhovense kennis wordt ook aangeboden aan kleinere fabrikanten en een belangrijke ontwikkeling is hun eigen klok in combinatie met de dac's. Deze laatste werken namelijk als echte mono dac, omdat ze niet de data van het andere kanaal krijgen aangeboden maar alleen de data die werkelijk geconverteerd wordt. Ook dit laatste geeft meer rust in het signaal dus aan de weergave. De I2S uitgang van de CD pro wordt nog een keer herklokt met de hoofdklok voor het de dac ingaat. Het spdif signaal gaat door een speciale herklokker / buffer die zorgt voor een zuiver 75 Ohms signaal. Dit zijn een aantal grote lijnen. Nog wat details en wetenswaardigheden: de speler is natuurlijk ook als drive te gebruiken en voor zover ik weet komt ook de dac los op de markt. Dat betekent dat er een stukje maatwerk geleverd kan worden wat betreft de exacte behoefte van een klant. Als u een mooie drive heeft kunt u er de dac bijkopen. Ook de klok is los in te zetten met of zonder de bijpassende voeding. Het ontwerp hangt een beetje tussen doe het zelf en de high end hifi in en dat begrip high end slaat dan op het zeer hoge niveau van de componenten. Had ik trouwens al genoemd dat er Audio Note koper olie condensatoren worden toegepast en een gelijkrichter van het type 6X4 dus niet zomaar de eerste de beste. Via het

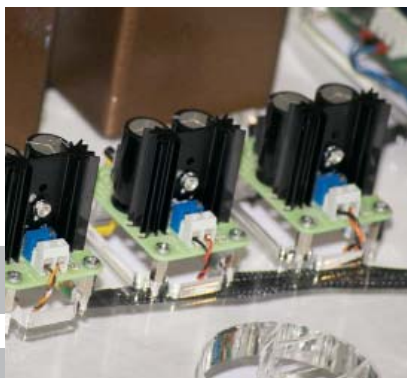
bedrijf Grimm audio vindt er een intensieve samenwerking plaats met Peter van Willenswaard.

Luisteren

Dan volgt er weer een volgende stap waarbij de verwachting en ook de lat erg hoog ligt. Vorige maand stond er een zeer fraaie speler van E-Sound in mijn luisterruimte die eigenlijk zijn kleine Chinese neusje optrok voor alles wat mooi befaamd en duur is. Daarnaast is er natuurlijk de huisreferentie van de laatste zeven maanden genaamd 47 Labs die ook ongeveer volgens hetzelfde principe werkt. Dus geen digitale filtering voor het dacgedeelte. Op het niveau van de E-Sound moest de Tentlabs in ieder geval meekunnen, gezien het prijsverschil. De prijs van de laatste wordt ook gedrukt door de korte logistieke lijnen en het feit dat hijzelf nog om een mooi staaltje huisvlijt vraagt maar dan houdt het wat dat betreft ook op. Van de andere kant moeten de toegepaste hoogkwalitatieve componenten zoals ik die eerder beschreef in de Tentlabs zeker hun goede werk gaan doen.

De speler werd aangeleverd als een kant-en-klaar product en was gemonteerd op een zeer fraaie plexiglas grondplaat. Deze plaat werd geplaatst op de Feet of Silence om twee redenen: in de eerste plaats omdat dit altijd een fraaie verbetering met zich meebrengt en in de tweede plaats omdat de voorganger (en referentie in dit geval) er ook op stond.

De Tentlabs speler is voorzien van een vaste stroomkabel en de E-Sound speaker met een Crystal Cable, die hoogstwaarschijnlijk een stuk beter klinkt. Dat moet ik dan even in de gaten houden.

De eerste indruk had ik echter al opgedaan en die was zeer veelbelovend. Het luisteren verliep via de grote referentieset en wel NAT triodes met Wilson Watt Puppies. Een zeer hoog oplossende set zeker na de toevoeging van de Callas voetjes. Als eerste mocht de speler zijn tanden zetten in een aantal nummers van Tom Waits, een niet altijd smakelijk hapje met de rauwe en sombere ballades, maar altijd een leuk ijkpunt wat betreft realisme en klankkleur. Waits die brult en loeit zoals het hem uitkomt, maar kan ook zeer subtiel uit de hoek komen. Dit werd allemaal zeer fraai ontcijferd door deze stapel losse componenten en een bijzondere kwaliteit die zich begon uit te kristalliseren was het laag. Zeer kleurrijk met veel schakeringen en veel kracht. Ook op microniveau dus bij zeer kleine signalen. De plaatsing vervolgens was van zeer hoge kwaliteit. Een realistische stage, zowel in de breedte als de diepte en als ik dat kwalitatief moet inschalen dan speelt deze speler helemaal boven in mee. Benieuwd naar de laagkwaliteit kies ik voor een oude referentie namelijk het nummer 'Late September Dogs' van

Melissa Etheridge. Gelijk kippenvol wat een kracht, wat een kleur, wat een realisme en wat een stage. Een zeer hoog niveau. Dan maar terug naar een oude bekende en wel de Mobile Fidelity opname van Patricia Barber en wel nummer acht. Ja, die met die vingers en het basje. Wat een plaatsing, alweer. Het snappen van de vingers doet iedere speler anders, maar hier viel wel erg veel waar te nemen. De indrukken lagen er en de concurrentie mocht aantreden. In de eerste plaats E-Sound, maar dat was helaas nog te vroeg. Deze zwarte versie twee weken uit de doos en niet op het niveau van het testexemplaar. Het betreft hier een licht verbeterde versie waar ik zeer benieuwd naar was, maar helaas nog een ongepolijste diamant. Dus over naar 47 Labs die ongeveer het dubbele kost. Nou wordt het pas echt interessant. De Tentlabs wist zich te kwalificeren door kleur, kracht en een grote stage. 47 Labs had die kwaliteiten ook, maar in iets mindere mate. Hij kon zich echter revancheren door een meer vloeiende, natuurlijke stemweergave. De 47 Labs had een duur netsnoer richting stroom en de Tentlabs een verzorgd netsnoer. En dat kon dat verschil wel eens zijn. Maar zonder meer een topprestatie voor deze Nederlandse contender. Want de 47 Labs is een geselecteerde

tegenstander die duidelijk duurder is, maar niet altijd het niveau haalt van de uitdager: de Tentlabs.

Conclusie

Dit was geen saai testje integendeel. Een product uit een onverwachte hoek treedt in de ring en blijkt ondanks de relatief lage prijs een megaster te zijn. Ik heb de laatste tijd stevig door de top geplougd en al die spelers waren vele malen duurder dan dit product van eigen bodem. Maar toch deed deze Tentlabs dezelfde dingen die op dat hoge niveau gebruikelijk zijn. Dus in de eerste plaats zeer hoogoplossend te werk gaan met een daaraan gepaard veel autoriteit en rust. De laagweergave was zonder meer fenomenaal en de stage kent weinig concurrentie. Bovendien is het een Nederlands bedrijf waardoor het omwisselen van een module naar een nog betere weergave zeer voor de hand ligt. Zeer aanbevolen!!

Jo Mullers

PRIJZEN
VERWACHTE TOTAALPRIJS: € 1900
VERWACHTE PRIJS VOOR DE PLEXI: € 600

TENTLABS
TEL: 040-2130186, WWW.TENTLABS.COM

»END